

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 39Er/2104/2010
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1210227756
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Králik
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2022:1210227756.3

Uznesenie

Okresný súd Bratislava II v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený: Advocate s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnému: E. N., L. XX.XX.XXXX, D. XXXX/XX, XXX XX J., vedenej u súdneho exekútora: JUDr. Rudolf Krutý, PhD., Exekútorský úrad Bratislava, so sídlom Záhradnícka 60, 82108 Bratislava, o vymoženie uloženej povinnosti, takto

rozhodol:

Súd sťažnosť oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II č.k. 39Er/2104/2010-37 zo dňa 18.11.2016 z a m i e t a.

odôvodnenie:

1. Dňa 14.01.2011 súd vydal poverenie č. 5102 090122, ktorým poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie vo veci hore uvedených účastníkov.

2. Uznesením Okresného súdu Bratislava II č.k. 39Er/2104/2010-37 zo dňa 18.11.2016, súd zastavil predmetnú exekúciu a zároveň rozhodol o náhrade trov účastníkov konania.

3. Dňa 12.12.2016 podal oprávnený voči vyššie uvedenému uzneseniu odvolanie - sťažnosť, ktorú odôvodnil tým, že oprávnený postavenie povinného ako spotrebiteľa razantne odmieta. Oprávnený poukázal na skutočnosť, že dňa 20.11.2008 uzavrel s povinným zmluvu o úvere č. XXXXXXXX, na základe ktorej bol povinnému poskytnutý úver na účel povolania. Ďalej odôvodnil tým, že samotná neprípustnosť zabezpečenia dlhu zo spotrebiteľského úveru zmenkou nemôže cenný papier, akým je zmenka, urobiť nevykonateľným. Preto zákonodarca riešil túto situáciu zodpovednosťou veriteľa, z takéhoto zmenkového uplatnenia voči dlžníkovi, za škodu, ktorú mu takto spôsobí. Dlžník preto voči veriteľovi má námietku nároku na náhradu škody, ak mu v dôsledku zabezpečenia dlhu zo spotrebiteľského úveru bola spôsobená škoda veriteľom za podmienky, že vznik škody preukáže. Rozhodca v konaní o vydanie exekučného titulu preto nemohol prihliadnuť na nemožnosť zabezpečenia splnenia dlhu zo spotrebiteľského úveru zmenkou, pretože dlžník (povinný) ani netvrdil vznik škody a ani ho nepreukazoval. Ostatne konštatoval, že zákaz zmenky nemôže spôsobiť jej nevykonateľnosť, nakoľko zmenka je cenný papier a jej vznik, aj keď je zakázaný, nemožno poprieť. Prihliadať na to, že jej vznik je zakázaný, voči zmenke samotnej, nie je možné. Iba zmenkový dlžník, ktorý takú zmenku vystavil, má právo na náhradu škodu voči veriteľovi, ktorý mu použitím takejto zmenky spôsobil škodu.

4. Podľa § 239 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť.

5. Podľa § 248 zákona č. 160/2015 Z. z. CSP, o sťažnosti rozhodne súd prvej inštancie.

6. Podľa § 249 CSP, súd prvej inštancie rozhodne o sťažnosti uznesením spravidla bez nariadenia pojednávania.

7. Podľa § 250 ods. 1 CSP, ak nie je sťažnosť dôvodná, súd sťažnosť zamietne.

8. Podľa § 250 ods. 2 CSP, ak je sťažnosť dôvodná, súd napadnuté uznesenie zruší alebo zmení; v prípade zrušenia je súdny úradník viazaný právnym názorom súdu.

9. Podľa § 36 ods. 1 a 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“), exekučné konanie sa začína na návrh. Exekučné konanie sa začína dňom, v ktorom bol exekútorovi doručený návrh na vykonanie exekúcie.

10. Podľa § 39 ods. 4 Exekučného poriadku v návrhu na vykonanie exekúcie na podklade rozhodnutia, ktorým sa priznal nárok zo zmenky proti povinnému, ktorý je fyzickou osobou oprávnený opísať aj rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu s povinným. Skutočnosti podľa prvej vety je povinný opísať aj oprávnený, ktorý svoje právo preukazuje nepretržitým radom indosamentov. K návrhu na vykonanie exekúcie sa pripoja dôkazy, ktoré tieto skutočnosti osvedčujú.

11. Podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku exekúciu súd zastaví, ak rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, bolo vydané v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky a vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihladené na

1. neprijateľné zmluvné podmienky,
2. obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo
3. rozpor s dobrými mravmi alebo so zákonom.

12. Podľa § 58 ods. 1 Exekučného poriadku exekúciu zastaví súd na návrh alebo aj bez návrhu.

13. Podľa ustanovenia § 243h ods. 1 veta prvá Exekučného poriadku ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017.

14. Podľa § 243f ods. 1 Exekučného poriadku v exekučných konaniach, ktoré sa začali pred účinnosťou tohto zákona a v ktorých sa odo dňa účinnosti tohto zákona vyžadujú pri podaní návrhu na vykonanie exekúcie náležitosti podľa § 39 ods. 4 je oprávnený povinný doplniť návrh na vykonanie exekúcie podľa § 39 ods. 4 do 30 dní odo dňa účinnosti tohto zákona.

15. Podľa § 243f ods. 3 Exekučného poriadku exekúcie podľa § 243f ods. 1 sa odo dňa účinnosti tohto zákona odkladajú.

16. Podľa § 243f ods. 4 Exekučného poriadku exekúcie ak sa v konaniach podľa § 243f ods. 1 nepreukáže opak, platí, že sú tu dôvody na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m).

17. Podľa § 243f ods. 5 ak oprávnený návrh na vykonanie exekúcie nedoplní v lehote podľa § 243f ods. 1, súd exekúciu zastaví.

18. Podľa § 243f ods. 6 Exekučného poriadku ak oprávnený návrh na vykonanie exekúcie doplní v lehote podľa § 243f ods. 1, súd preskúma či je daný dôvod na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m), a ak exekúciu nezastaví, rozhodne o pokračovaní exekúcie.

19. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, sa zmluvou o úvere zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

20. Podľa ustanovenia § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľským úverom je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

21. Podľa ustanovenia § 2 písm. b) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver

a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

22. Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

23. Podľa ustanovenia § 3 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

24. Podľa ustanovenia § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

25. Podľa ustanovenia § 4 ods. 2 písm. h) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu.

26. Podľa ustanovenia § 4 ods. 2 písm. j) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

27. Podľa ustanovenia § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba. Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

28. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.12.2007, sú spotrebiteľskými zmluvami kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

29. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.01.2008, je spotrebiteľskou zmluvou každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

30. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

31. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

32. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

33. Podľa § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojedanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

34. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

35. Podľa rozhodnutia Súdneho dvora EÚ zo 16.11.2010 vo veci POHOTOVOSTĚ, s.r.o. C-76/10 vnútroštátny súd má v každom štádiu konania vrátane výkonu rozhodnutia povinnosť aj bez návrhu posúdiť nekalé povahy sankcii (a nielen sankcii, ale akýchkoľvek zmluvných dojednaní) obsiahnutých v zmluve o úvere, ak má súd k tomuto účelu k dispozícii nevyhnutné informácie o právnom a skutkovom stave.

36. V danom prípade bolo rozhodujúce posúdenie, či povinný uzatvoril úverovú zmluvu ako podnikateľ alebo v pozícii spotrebiteľa, pretože ochrana v právnom vzťahu sa povinnému môže priznať len v prípade, ak sa predmet dvojstranného právneho vzťahu - zmluvy netýkal jeho podnikania. I tieto skutočnosti je potrebné dôrazne aj u podnikateľa odlišovať, pretože aj jemu v istých právnych vzťahoch môže patriť status spotrebiteľa.

37. Súd preskúmal exekučný spis a zistil, že exekučné konanie sa začalo dňa 13.10.2010 spísaním návrhu na začatie exekúcie do zápisnice súdnym exekútorom. Exekučným titulom je v danom prípade rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s., pod sp. zn.: D. XXXXX/XXXX zo dňa 01.12.2009, ktorým bol žalovaný (povinný) zaviazaný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 221,03 eur, spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne zo sumy 221,03 eur od 19.07.2009 do zaplataenia, zákonným úrokom vo výške 6 % ročne zo sumy 221,03 eur od 02.10.2009 do zaplataenia a nahradiť trovy rozhodcovského konania vo výške 112,22 eur, to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Je teda možné konštatovať, že oprávnenému bol priznaný nárok zo zmenky.

38. Zo spisového materiálu vyplýva, že právny vzťah medzi účastníkmi vznikol na základe zmluvy o úvere č. XXXXXXX uzatvorenej dňa 20.11.2008, z ktorej povinný riadne a včas neplnil. Účastníci konania zabezpečili svoj záväzkový vzťah (zmluvu o úvere) neúplnou zmenkou (blankozmenka) vystavenou dňa 20.11.2008.

39. Vzhľadom na túto skutočnosť exekučnému súdu v zmysle § 243f ods. 6 Exekučného poriadku vznikla povinnosť rozhodnúť o tom, či v exekúcii možno pokračovať, prípadne či je potrebné exekúciu zastaviť podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku. Zastaviť exekúciu podľa citovaného ustanovenia možno len za súčasného splnenia nasledovných predpokladov: a) exekučný titul bol vydaný v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky, b) vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a c) exekučný titul vykazuje nedostatky z dôvodu, že nebolo prihliadnuté na neprijateľné zmluvné podmienky, na obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo na rozpor s dobrými mravmi alebo so zákonom. K záveru, že podmienka pod písm. a) je naplnená, súd dospel už pri skúmaní podmienok aplikácie prechodného ustanovenia § 243f ods. 6 Exekučného poriadku. Ustanovenie §243f ods. 4 Exekučného poriadku obsahuje vyvrátiteľnú právnu domnienku, podľa ktorej ak sa v konaní podľa § 243f ods. 1 Exekučného poriadku nepreukáže opak, platí, že sú to dôvody na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku. Povinnosť tvrdenia nadväzne aj dôkazné bremeno na preukázanie skutočností týkajúcich sa vlastného vzťahu s povinným zaťažuje oprávneného, a to aj v prípade, ak ide o oprávneného, ktorý svoje právo preukazuje nepretržitým radom indosamentov (§ 39 ods. 4 Exekučného poriadku).

40. Oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie, spísaného vo forme zápisnice pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, tvrdí, že právny vzťah medzi ním a povinným vznikajúci na základe zmluvy o úvere (právny dôvod vzniku záväzku) nie je vzťahom spotrebiteľským, pretože nespĺňa podmienky stanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi na jeho posúdenia ako vzťahu spotrebiteľského (ust. § 52 ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. a ust. § 3 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z.. O spotrebiteľských úveroch - účel uzatvorenia zmluvy zo strany povinného). Oprávnený ďalej poukazuje, že právny vzťah nie je možné v zmysle už uvedeného pokladať za spotrebiteľský úver (neexistencia spotrebiteľského vzťahu resp. splnenia podmienok v ust. § 1 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z.). Uvedené skutočnosti vyplývajú z obsahu samotnej zmluvy o úvere, jej záhlavia a práv a povinností ňou založených.

41. Súd preskúmaním zmluvy dospel k záveru, že zmluva o úvere zo dňa 20.11.2008 medzi oprávneným ako veriteľom a povinnou ako dlžníkom je spotrebiteľskou zmluvou. Povinný bol v zmluve označený ako fyzická osoba, ktorému nebol poskytnutý úver na účel podnikania. Z uvedeného dôvodu možno predmetný právny vzťah považovať za spotrebiteľský vzťah medzi spotrebiteľom (povinnou) a dodávateľom (oprávneným) v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka.

42. Z predloženej zmluvy jednoznačne vyplýva, že povinný uzavrel zmluvu o úvere ako fyzická osoba nepodnikateľ, keďže z nej nevyplýva, že by povinný v čase jej uzatvorenia bol podnikateľským subjektom. Aj z označenie dlžníka v zmluve o úvere osobnými údajmi typickými pre nepodnikajúcu fyzickú osobu (meno, priezvisko, rodné číslo, číslo občianskeho preukazu a trvalé bydlisko) charakterizuje dlžníka ako fyzickú osobu nepodnikateľa, možno dôjsť k záveru, že dlžník uzatváral zmluvu ako spotrebiteľ. Predmetná zmluva o úvere má povahu značne jednostrannej adhéznej zmluvy obsahujúcej veľké množstvo ustanovení znevýhodňujúcich dlžníka, ktorej obsah rozhodne nenasvedčuje tomu, že by jej uzatvoreniu predchádzali rokovania typické pre uzatváranie zmlúv medzi podnikateľmi. Jej forma na predtlačenom formulári spolu so všeobecnými zmluvnými podmienkami skôr svedčí o skutočnosti, že bola uzatvorená bez hlbšej vzájomnej súčinnosti zmluvných strán, z postavenia zmluvne nadriadeného subjektu voči subjektu podriadenému, t.j. z postavenia dodávateľa voči spotrebiteľovi. V prípade pochybností, či ide o spotrebiteľskú zmluvu (spotrebiteľský vzťah) má dôkazné bremeno na preukázanie nesporebiteľského charakteru zmluvy dodávateľ (veriteľ žalovaný), pričom existujúce pochybnosti treba odstrániť spôsobom známym pre dôkazné konanie, čo znamená, že aj nesporebiteľský charakter zmluvy musí byť preukázaný bezpečne, spôsobom nevzbudzujúcim dôvodné pochybnosti. V opačnom prípade, je potrebné uplatniť výklad v súlade s § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Bezpečným preukázaním nemôže byť (nie je údaj) všeobecný údaj o poskytnutí úveru na výkon zamestnania (povolania). Takýto údaj neposkytuje odpoveď na otázku o akú konkrétnu súvislosť s podnikateľskou činnosťou vôbec uzavretie zmluvy o úvere má. Vzhľadom na vyššie uvedené súd pri svojom rozhodovaní vychádzal zo skutočnosti, že zmluvný vzťah medzi oprávneným a povinným založený zmluvou o úvere je vzťahom spotrebiteľským, čo možno vyvodiť aj z nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 243/07, ktorý konštatoval, že " ak sú v zmluve použité formulácie a pojmy, ktoré možno vykladať rozdielne, javí sa byť spravodlivým vykladať ich v neprospech toho, kto ich do zmluvy uložil".

43. Z uvedeného je teda nepochybné, že s prihliadnutím na povahu účastníkov a vopred pripravovaný obsah zmluvy na predtlačenom formulári medzi účastníkmi bola uzavretá spotrebiteľská zmluva podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, preto je potrebné na tento právny vzťah medzi veriteľom a dlžníkom aplikovať ustanovenia spotrebiteľského práva.

44. Podľa rozhodnutia Krajského súdu v Trnave zo dňa 22.06.2022 sp.zn. 11CoE/46/2021, právny vzťah medzi oprávneným a povinným je spotrebiteľským právnym vzťahom v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Na spotrebiteľské právne vzťahy sa vždy aplikujú právne normy, ktoré sú pre spotrebiteľa priaznivejšie a v jeho prospech, a to bez ohľadu na to, akým zákonom je zmluvný vzťah upravený (§ 52 ods. 2, § 54 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka). K tomuto záveru odvolací súd dospel napriek tvrdeniu oprávneného, že úver bol poskytnutý za účelom povolania. Ako už bolo uvedené vyššie, v zmluve o úvere je povinný označený menom, priezviskom, bydliskom, rodným číslom, číslom OP. V záhlaví rozhodcovského rozsudku je povinný taktiež označený menom, priezviskom, bydliskom, rodným číslom, číslom OP. To znamená, že povinný je označený ako fyzická osoba - nepodnikateľ. Povinný nie je označený údajmi, ktoré by ho identifikovali ako podnikateľa v zmysle § 2 ods. 2 v spojení s § 3a ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka. Rozhodcovský súd jednal s povinným ako s fyzickou osobou - nepodnikateľom. Povinný síce označil v zmluve o úvere, že účelom použitia úveru je jej povolanie, to ale nebráni tomu, aby bol považovaný za spotrebiteľa v zmysle definície uvedenej v § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Toto ustanovenie totiž za spotrebiteľa považuje osobu, ktorá nekoná v rámci podnikania, a takouto osobou je aj osoba konajúca v rámci jej povolania, ako je tomu v danom prípade. Aplikáciu zákona o spotrebiteľských úveroch nie je možné vylúčiť len na základe toho, že vo formulári zmluvy o úvere je zaškrtnuté, že účelom poskytnutia úveru je povolanie. Poskytnutie úveru na povolanie totiž musí byť dostatočne overené, t. j. musí ísť materiálne o účelový úver. V danej veci povaha zmluvy má adhézny charakter. To znamená, že bola vopred pripravená oprávnenou, povinný nemohol v zásade meniť jej znenie a jej súčasťou boli obchodné podmienky, ktoré rovnako meniť nemohol.

45. Súd preskúmal exekučný titul - Rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a.s., Karloveské rameno 8, Bratislava, sp.zn. D. XXXXX/XXXX zo dňa 01.12.2009, zmluvu o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 20.11.2008, zmenu č. XXXXXXXX a podanie oprávneného - doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie v súlade s ust. § 243f ods. 1 Exekučného poriadku. Preskúmaním uvedených listín súd zistil, že oprávnený (veriteľ) uzavrel s povinným (dlžníkom) dňa 20.11.2008 zmluvu o úvere, na základe ktorej poskytol povinnému úver vo výške 165,97 eur. Povinný

sa zaviazal vrátiť oprávnenému sumu poskytnutého úveru zvýšenú o poplatok vo výške 132,78 eur, t. j. celkovo čiastku 398,75 eur v 12 mesačných splátkach po 29,87 eur, počnúc dňom 14.01.2009. V zmysle bodu 17.Všeobecných podmienok poskytnutia úveru (ďalej len "VPPU") na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmeniek vyplývajúceho z úverovej zmluvy bol predmetný úver zabezpečený zmenkou, v ktorej neboli vyplnené údaje o zmenkovej sume a dátume začiatku úročenia zmenkovej sumy.

46. Súd preštudoval Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy uzatvorenej dňa 20.11.2008. Článok 17 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru nazvaný Dohoda o vyplnení zmenky stanovuje: Na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky (ďalej aj ako vystaviteľ) vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi (ďalej aj ako remitent) vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Ručiteľ je z taktó vystavenej zmenky zaviazaný ako zmenkový ručiteľ. Remitent má právo uplatniť celý svoj peňažný nárok vyplnením ktorejkoľvek z nich. Zmluvné strany a ručiteľ sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite, t.j. keď dlžník neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok, alebo neuhradí včas poslednú splátku alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na zmenke remitent tak, že ním bude deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatný celý dlh.

47. Podľa právneho názoru Krajského súdu Prešov uvedeného v rozsudku so spis. zn. 7Co/339/2014 zo dňa 26.02.2015 Dohoda o vyplňovacom práve zmenky bola vyhodnotená ako neprijateľná zmluvná podmienka s poukazom na ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Zmluva o spotrebiteľskom úvere totiž nemá obligatórne náležitosti uvedené v ust. § 4 ods. 2 písm. g), h), i), j) zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, čo spôsobuje, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, a teda spotrebiteľ má vrátiť len sumu poskytnutého úveru. Zmenka však túto skutočnosť nezohľadňuje a dokonca umožňuje vymáhať zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne, čo ročne predstavuje 91,25 %. Takýto zmenkový úrok je v rozpore so zásadou dobrých mravov, čo spôsobuje jeho neplatnosť (§39 Občianskeho zákonníka v nadväznosti na § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Dohoda o vyplňovacom práve zmenky bola uvedená vo všeobecných úverových podmienkach, teda vo formulári spracovanom právnym predchodcom žalobcu, pričom tieto podmienky žalovaná nemala možnosť ovplyvniť. Nepochybne teda táto podmienka nebola individuálne dojednaná a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov v neprospech spotrebiteľa práve pre nezohľadnenie práv spotrebiteľa a umožnenie vymáhať plnenia, ktoré sú v rozpore so zákonom, či už pre spomínanú neplatnosť dohody o zmenkovom úroku alebo pre chýbajúce obligatórne náležitosti zmluvy. Ak je neplatná dohoda o vyplňovacom práve blankozmenky, neplatná je aj samotná zmenka. Tento záver možno prijať aj s prihliadnutím na právny záver vyslovený v rozsudku NS SR zo dňa 06.05.2008 vydanom vo veci 4Obo/161/2007. Najvyšší súd SR mal za to, že z neplatnej úverovej zmluvy nemohlo žalobcovi vzniknúť právo na vyplnenie blankozmenky a neplatnosť úverovej zmluvy vyvodil z nerovnosti podmienok účastníkov zmluvy v dôsledku neprimerane vysokého poplatku za spracovanie a vedenie úveru, v dôsledku čoho považoval zmluvu za priečiacu sa dobrým mravom a zásadám poctivého obchodného styku. V súvislosti s rozhodovaním v tejto veci je možné poukázať i na rozhodnutie ESD zo dňa 14.03.2013 vydané vo veci C-419/2011. V tomto konaní napriek tomu, že tiež boli uplatnené práva zo zmenky, súd skúmal postavenie žalovaného ako spotrebiteľa. Dôležitý je aj list Európskej komisie zo dňa 25.04.2013 adresovaný Slovenskej republike s upozornením na nedodržiavanie spotrebiteľského práva EÚ, v ktorom sa v tejto súvislosti výslovne spomína spoločnosť POHOTOVOST' s.r.o.. Komisia v ňom poukazuje na praktiky tejto spoločnosti, ktorými sa vymáhajú nezákonné pohľadávky založené na nekalých podmienkach a konkrétne sú spomenuté aj blankozmenky. Dohodu o vyplňovacom práve blankozmenky a tým aj samotnú zmenku možno považovať neplatnú tiež pre obchádzanie zákona (§39 Občianskeho zákonníka). O obchádzanie zákona ide, ak právny úkon síce neodporuje výslovnému zneniu zákona, avšak svojimi dôsledkami sleduje ten cieľ, aby zákon dodržaný nebol. V danom prípade vystavením zmenky sa právny predchodca žalobcu snažil vyhnúť posudzovaniu platnosti úverovej zmluvy a aplikácii zákona o spotrebiteľských úveroch, dôsledkom čoho je, že žalovaná by veriteľovi mala vrátiť len sumu poskytnutého úveru pre nedodržanie obligatórných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, Takýto postup žalobcu nemôže požívať ochranu (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

48. Súd teda dospel k záveru, že Dohoda o vyplnení zmenky, obsiahnutá vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, je právnym úkonom obchádzajúcim zákon, ktorý je v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatný a preto sankčný úrok vpísaný v zmenke vo výške 0,25 % denne je (popri neprijateľnosti samotnej dohody o vyplňovacom práve k zmenke, ako bola zdôvodnená vyššie) ďalšou okolnosťou, ktorá spôsobuje neplatnosť zmenky, na podklade ktorej bolo vydané rozhodnutie, ktoré je v danej veci exekučným titulom.

49. Zo zmluvy o úvere pripojenej v spise bolo zistené, že oprávnený s povinným uzavreli dňa 20.11.2008 Zmluvu o úvere č. XXXXXXXX, na základe ktorej poskytol oprávnený povinnému úver vo výške 165,97 eur. Povinný sa zaviazal vrátiť uvedenú čiastku oprávnenému spolu s poplatkom vo výške 132,78 eur v 12 mesačných splátkach po 29,87 eur počnúc dňom 14.01.2009.

50. V danom prípade zmluvné strany uzavreli dňa 20.11.2008 v rámci Všeobecných podmienok poskytnutia úveru rozhodcovskú doložku, v zmysle ktorej sa strany dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy o úvere, ručiteľského vyhlásenia, vrátane sporu o ich platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmenky zabezpečujúcej túto úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené pred a/ Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s. so sídlom Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava, IČO: 35 922 761, zapísanou v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, Oddiel: Sa, vložka č. 3530/B (ďalej len „rozhodcovský súd“), ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu, b/ príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok). Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z tejto zmluvy o úvere, ručiteľského vyhlásenia, vrátane sporu o ich platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj sporu, ktorý vznikne z dohody o vyplnení zmenky, vrátane sporu o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciú podmienku tejto rozhodcovskej doložky; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou doložkou v súlade s vnútornými predpismi rozhodcovského súdu založená právomoc rozhodcovského súdu.

51. Cieľom rozhodcovskej zmluvy je dosiahnuť prejednanie prípadného sporu rozhodcom ako súkromnou osobou, na ktorého zmluvné strany delegovali takúto právomoc. Často krát sa takáto rozhodcovská zmluva vyjadrí len v podobe rozhodcovskej doložky, ktorá splýva s ostatnými podmienkami v štandardnej zmluve. V porovnaní s ostatnými zmluvnými podmienkami je význam rozhodcovskej doložky osobitný, pretože v prípade sporu súkromná osoba rozhodne o právach a právom chránených záujmoch s cieľom dosiahnuť nový kvalifikovaný záväzok z pôvodnej zmluvy. Keďže sa tak udeje v súkromnoprávnom procese, požiadavka na rešpektovanie princípov súkromného práva rozhodcom vrátane princípu dobrých mravov je plne opodstatnená. Ak rozhodcovská zmluva nebola osobitne spotrebiteľom vyjednaná, ale vyplýva zo štandardnej zmluvy a teda zo vzťahu fakticky nerovnovážneho, obavy, že slabšia strana si svoj osud v závažnej veci, akou je prípadný neskorší rozhodcovský proces, nedokáže náležite naplánovať, sú plne namieste. Rozhodcovská doložka v predmetnej veci, ktorá mala založiť legitimitu pre exekučný titul v predmetnom konaní, dáva síce zmluvným stranám na výber riešenie sporov cestou príslušného súdu alebo pred rozhodcom, avšak samotný výber v konečnom dôsledku závisí od výberu toho účastníka, ktorý začne konanie skôr a v praxi je reálny predpoklad, že na súd sa neobrátí spotrebiteľ, ale dodávateľ, ktorému konanie pred rozhodcovským súdom vyhovuje. V rámci modelu spotrebiteľského úveru je to zvyčajne veriteľ, kto podá návrh na začatie konania proti spotrebiteľovi, ktorý získal úver. Veriteľ môže na základe takejto rozhodcovskej doložky vec predložiť na prejednanie rozhodcovskému súdu, ktorý si sám zvolil a vylúčiť tak súd, ktorý by inak bol príslušný. Na základe tejto rozhodcovskej doložky spotrebiteľ ešte pred vznikom akéhokoľvek sporu stráca právo brániť sa voči nárokom dodávateľa na riadnom súde v mieste svojho bydliska. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splnenie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým všeobecným obchodným podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu. Rozhodcovský súd je pritom paušálnym spôsobom zakotvený v zmluvných podmienkach ešte pred vznikom samotnej štandardnej zmluvy, a teda dodávateľ musí mať istotu, že si ho môže do

zmluvy uvádzať. V subjektívne nearbitrabilnej (spotrebiteľskej) právnej veci zvlášť vznikajú pochybnosti o objektívnosti rozhodovacieho procesu. Už len tieto skutočnosti možno považovať za dostačujúce na záver o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky vzhľadom na zásadný dopad tejto zmluvnej podmienky na vzťahy medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Ostatné podmienky rozhodcovského konania sú skôr len indikátorom, do akých krajností môže viesť dojednanie rozhodcovského konania so slabšou stranou zmluvného vzťahu. Doložka nebola dojednaná v čase vyššej bdelosti spotrebiteľa po vzniku sporu, ale na začiatku zmluvného vzťahu.

52. Nie každá zmluvná podmienka, ktorá vyvoláva nerovnováhu v spotrebiteľskej zmluve v neprospech spotrebiteľa je neprijateľná. Pokiaľ však zmluvná podmienka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, je v zmysle príslušných zákonných ustanovení neprijateľnou. Podľa názoru súdu sa takáto zmluvná podmienka prieči dobrým mravom, je absolútne neplatnou. Na absolútne neplatnú zmluvnú podmienku súd prihliadne aj bez návrhu a rovnako bez návrhu súd exekúciu zastaví o plnenie z takejto neprijateľnej zmluvnej podmienky. Ak je neprijateľnou zmluvnou podmienkou samotná rozhodcovská doložka a dodávateľ ju použije, v takomto prípade ide o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi. Súd zastaví exekúciu v celom rozsahu, ak exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok rozhodcu alebo rozhodcovského súdu, ktorý svoju právomoc odvodzoval z neprijateľnej rozhodcovskej. Súdny dvor Európskej únie v rozsudku C-40/08 ASTURCOM, čl. 51, judikoval, že čl. 6 smernice č. 93/13/EHS treba považovať za kogentné ustanovenie. Nekalá zmluvná podmienka - rozhodcovská doložka a možnosti jej posúdenia v exekučnom konaní už boli predmetom posudzovania zo strany Súdneho dvora Európskej únie, kde vo veci C-40/08 ASTURCOM súd vyslovil, že smernica č. 93/13/EHS musí byť vykladaná v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského nálezu vydaného bez účasti spotrebiteľa, musí, pokiaľ má za týmto účelom k dispozícii potrebné informácie o právnom a skutkovom stave, i bez návrhu posúdiť neprimeranosť rozhodcovskej doložky obsahovanej v zmluve uzatvorenej predávajúcim alebo poskytovateľom so spotrebiteľom, či je podľa vnútroštátnych procesných pravidiel možné previesť také posúdenie v rámci obdobných podobných riadení na základe vnútroštátneho práva. Ak ide o neprimeranú doložku, prislúcha tomuto súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho vyplývajú podľa vnútroštátneho práva, aby sa uistil, že tento spotrebiteľ nebude uvedenou doložkou viazaný.

53. Vzhľadom na vyššie uvedené tunajší súd dospel k záveru o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky, pretože spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa. Rozhodcovská doložka je teda v zmysle § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka neprijateľná, pretože nebola spotrebiteľom osobitne vyjednaná a núti spotrebiteľa v určitých prípadoch neodvolateľne sa podrobiť rozhodcovskému konaniu. Neprijateľná rozhodcovská doložka sa prieči dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky odporuje dobrým mravom a ako taká je v zmysle ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná.

54. V posudzovanej veci teda oprávnený jednak v zmysle ustanovenia § 243f ods. 4 Exekučného poriadku nepreukázal, že v danom prípade nie je daný dôvod na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku, a zároveň v exekučnom konaní na základe vykonaného dokazovania mal súd za nepochybne preukázané, že predmetný nárok uplatnený (pôvodným) oprávneným na základe zmenky a priznaný rozhodnutím, ktoré je v danej veci exekučným titulom, vznikol zo záväzkového vzťahu založeného Zmluvou o úvere na základe Dohody o vyplnení zmenky, pričom predmetná Zmluva o úvere je spotrebiteľskou zmluvou podľa ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, a súčasne vyšlo najavo, že v rozhodcovskom konaní nebolo prihliadnuté na neprijateľné zmluvné podmienky, obmedzenie použitia zmenky ani rozpor s dobrými mravmi a zákonom, ako boli zistené a konštatované exekučným súdom vyššie.

55. Súd preto s poukazom na § 57 ods. 1 písm. m) pristúpil k skúmaniu samotnej zmluvy o úvere zo dňa 20.11.2008 a exekučného titulu - rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a. s., pričom zistil, že v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky a vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, nebolo prihliadnuté na rozpor s dobrými mravmi a so zákonom a povinnému nebola poskytnutá ochrana zákonom patriaca spotrebiteľovi.

56. Povinný v danom prípade uzatvoril dňa 20.11.2008 v skutočnosti zmluvu o spotrebiteľskom a bezúčelovom úvere a táto zmluva mala mať náležitosti stanovené v zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. V zmluve uzavretej medzi účastníkmi absentuje okrem iného aj údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov a v zmluve je neplatne dojednaná odplata za úver, ktorý predstavuje 98 % požičanej sumy. Za nekalú obchodnú praktiku súd považoval aj skutočnosť, že povinný musel vyplniť zmenku, v ktorej bol uvedený zmenkový úrok 0,25% denne z dlžnej sumy, čo predstavuje sankciu 91,25% ročne (pre spotrebiteľa zákonom zakázanú) a toto bola podmienka poskytnutia úveru. Z týchto dôvodov súd dospel k záveru, že exekúciu je nutné zataviť podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku, pretože pri vydaní rozhodnutia sp. zn. SR XXXXX/XXXX zo dňa 01.12.2009 boli bez najmenších pochybností porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa, resp. na ochranu spotrebiteľa nebolo vôbec prihliadnuté, pričom v časti výšky odplaty ide o rozpor s dobrými mravmi, keď rozhodcovský súd neposúdil záväzkovo-právny vzťah ako vzťah spotrebiteľský a neposkytol mu náležitú ochranu.

57. Na základe vyššie uvedených skutočností má súd za to, že boli splnené podmienky na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku, a preto sťažnosť oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II č.k. 39Er/2104/2010-37 zo dňa 18.11.2016 zamietol ako nedôvodnú.

58. O trovách exekúcie súd rozhodne samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.